

EXAMENUL DE LICENȚĂ LA SECȚIA TRADUCĂTORI, INTERPREȚI, TERMINOLOGI

I. PROBA SCRISĂ A EXAMENULUI DE LICENȚĂ

Studentii secției de Traducători, Interpreți și Terminologi vor fi examinați la probele de traducere și retroversiune scrisă și la proba de interpretare consecutivă (probă orală).

- Lucrarea scrisă la oricare dintre cele 6 limbi participante la program (engleză, franceză, germană, spaniolă, italiană, rusă) este o probă de verificare a cunoștințelor de limbă, cu următorul format:
  - traducere din limba străină în limba română a unui text la prima vedere
  - traducere din limba română în limba străină a unui text la prima vedere. (Cele 2 traduceri testează cunoașterea celor 2 limbi străine cu care lucrează candidatul și nu în ultimul rând cunoașterea temeinică a limbii române. Testul de traducere urmărește să verifice capacitatea candidaților de a găsi soluții de traducere corecte, adecvate și fidele textului sursă, atât la nivel lexical și sintactic, cât și la nivelul conținutului și intenției autorului textului sursă.) Textele propuse spre traducere sunt selectate din publicații economice, de popularizare juridică, politice etc. și conțin termeni specializați din diverse domenii, de ex.: termeni juridici de largă circulație, economici, științifici, socio-politici etc.
  - exerciții lexico-gramaticale și de înțelegere a textului pornind de la textul propus pentru traducerea în limba română. Exercițiile lexico-gramaticale testează cunoștințele de gramatică practică și de vocabular acumulate de candidați pe parcursul anilor de studiu. Verificarea cunoștințelor se va face printr-o gamă largă de tehnici de testare, cum ar fi: transformări, parafrazări, reformulări, exerciții de alegere a soluției din mai multe variante, completarea unei propoziții sau fraze, dezvoltarea unei propoziții sau fraze, identificarea și corectarea greșelilor, cloze, explicarea sau justificarea folosirii unor forme verbale sau nominale în anumite contexte, exerciții lexicale (sinonimie, antonimie, familii de cuvinte, arii semantice, definire de termeni, identificarea sensului, alegerea sensului corect etc.).
  - notarea: fiecare dintre cele 3 componente se notează cu note de la 1 la 10. Nota finală a probei scrise la fiecare dintre cele 2 limbi străine se calculează făcând media aritmetică a celor 3 note.

Durata probei scrise este de 3 ore pentru fiecare limbă străină.

- Proba de interpretare consecutivă a unor discursuri de 3–4 minute
  - interpretare consecutivă din limba străină principală (B) în limba română (A)
  - interpretare consecutivă din limba străină secundară (C) în limba română (A)

Proba de interpretare consecutivă constă în traducerea orală a unor discursuri de 3-4 minute, rostite de profesorii care fac parte din comisia de examen din limbile străine către limba română. Proba se desfășoară plecând de la discursurile rostite special pentru acest scop de către membrii comisiei de examinare. Discursurile folosite în timpul examenului nu sunt înregistrate și sunt oralizate de către membrii comisiei de examen. Proba de consecutivă urmărește verificarea deprinderii tehnicii interpretării consecutive (ascultare, înțelegere, luare de note, redare) ca și redarea fidelă, adecvată și coerentă a conținutului discursului. Fiecare probă se notează cu note de la 1 la 10, acordate de către fiecare membru al comisiei. Aceste note se adună și se calculează media aritmetică care reprezintă nota probei de consecutivă.

Fiecare dintre cele 2 componente ale probei de verificare a cunoștințelor de limbă este eliminatorie. Candidatul trebuie să obțină minimum 5 la scris pentru a intra la proba de consecutivă. De asemenea, candidatul trebuie să obțină minimum 5 la scris și la proba de consecutivă pentru a se putea calcula media pentru limba respectivă.

Nota finală a probei de verificare a cunoștințelor de limbă reprezintă media notelor obținute la cele două componente ale fiecărei probe. Nota pentru fiecare limbă străină se calculează astfel: se adună nota obținută la proba scrisă cu nota obținută la proba de consecutivă și se împarte la 2.

II. LUCRAREA DE LICENȚĂ

Lucările de licență întocmite de absolvenții de la specializarea Traducători, Interpreți și Terminologi pot avea următorul subiect:

- glosar terminologic pe o temă specializată (economie, limbaj juridic, medicină, știință, limbaj militar, geografie, agricultură etc.)
- analiza comparativă a mai multor variante de traducere a aceluiași text în limba română sau în limba străină, având ca suport teoretic cursul de teoria traducerii. Studenții sunt invitați să-și aleagă cadrul teoretic elaborat de un teoretician din domeniu și să facă analiza traducerilor din această perspectivă.
- traducerea și discuția textelor paralele (texte pe aceeași temă care apar în publicații cu orientări diferite (ziare de calitate, tabloide, presă de specialitate etc.) pentru a sublinia trăsăturile și formatul specific al acestui gen de texte, ca și aspectele stilistice și impactul lor asupra traducerii
- traducerea unui text (neliterar) din limba străină în limba română și apoi comentariul traducerii din perspectivă teoretică (teoria traducerii), convenită cu îndrumătorul lucrării de licență (principii și tehnici de traducere aplicate, dificultăți, tehnici de depășire a acestor dificultăți). Scopul final este evaluarea traducerii și conștientizarea procesului de traducere.
- analize comparative (la nivel lexico-gramatical) a diferitelor limbaje specializate (de ex.: limbajul juridic în engleză și română – trăsături specifice, asemănări, deosebiri).

La secțiunile de traducători, interpreți și terminologi limba de redactare a proiectului este cea studiată ca limba B (limba străină principală) sau limba C (limba străină secundară).

Studentul și îndrumătorul își asumă responsabilitatea și onestitatea intelectuală a lucrării. De asemenea, studentul semnează și anexează o declarație pe proprie răspundere privind paternitatea proiectului.

FORMATUL LUCRĂRII DE LICENȚĂ

GLOSARUL TERMINOLOGIC

1. Justificarea alegerii temei
2. prezentarea domeniului
3. capitoul de terminologie (ce este un termen, cum se aleg termenii etc.)
4. arborele domeniului (sau harta conceptuală a domeniului)
5. glosarul englez-român (cu 100 de termeni englezi lucrați după un model de fișă terminologică standardizată)
6. concluziile cercetării terminologice și ale analizei termenilor din punct de vedere etimologic și al procedeelelor de formare a cuvintelor prin analiza comparativă a celor două limbi de lucru, adică limba străină și limba română
7. bibliografia.

ANALIZA COMPARATIVĂ A MAI MULTOR VARIANTE DE TRADUCERE A ACELUIAȘI TEXT SI A TEXTELOR PARALELE

1. Justificarea alegerii temei
2. prezentarea și analizarea textului ales pentru comparație ca și a autorului textului respectiv
3. prezentarea cadrului teoretic ales pentru analiza traducerii (perspectiva teoretică din care se face analiza traducerii, cu referire la teoria sau teoriile traducerii folosite în analiză)
4. analiza variantelor de traducere, pentru a scoate în evidență tehnicile diferite folosite de fiecare traducător, ca și procesul decizional urmat de traducător. Autorul lucrării de licență este încurajat să evalueze critic soluțiile adoptate de diverși traducători și să ofere propriile soluții.
5. concluziile analizei
6. bibliografia.

TRADUCEREA UNUI TEXT ÎNSOȚITĂ DE ANALIZA TRADUCERII

1. Justificarea alegerii temei
2. prezentarea și analiza textului tradus, ca și a autorului. Specificarea trăsăturilor lingvistice ale textului ales pentru traducere (text de popularizare a științei, text economic, texte din publicații de largă circulație dar specializate pe un anumit domeniu, texte științifice etc.)
3. traducerea textului în paralel cu textul sursă
4. analiza traducerii din perspectivă teoretică (teoria traducerii), convenită cu îndrumătorul lucrării de licență (principii și tehnici de traducere aplicate, dificultăți, tehnici de depășire a acestor dificultăți). Scopul final este evaluarea traducerii și conștientizarea procesului de traducere.
5. concluzia analizei
6. bibliografia.

ANALIZA COMPARATIVĂ A TRĂSĂTURILOR LIMBAJELOR SPECIALIZATE (PRIN STUDII DE CAZ)

1. Justificarea alegerii temei
2. prezentarea temei (de exemplu: analiza limbajului juridic englez și român în testamente)
3. trăsăturile limbajului specializat ales pentru analiză în limba străină (de exemplu: ale limbajului juridic englez — formalizare, folosirea latinismelor, folosirea perechilor de cuvinte, sintaxa amplă, repetiția etc. și ilustrarea lor pe corpusul de texte ales pentru analiză)
4. trăsăturile limbajului specializat ales în limba română și ilustrarea lor pe corpusul de texte ales pentru analiză
5. compararea celor 2 limbaje
6. concluzia analizei
7. bibliografia.

COLABORAREA CU PROFESORUL COORDONATOR

Pe parcursul elaborării lucrării de licență, studenții se întâlnesc cu profesorii coordonatori de 2–3 ori pe lună, timp în care profesorul coordonator verifică etapele parcurse de studenți în redactarea lucrării (colectarea materialului, parcurgerea bibliografiei, prelucrarea materialului colectat (de exemplu: extragerea termenilor specializați dintr-un corpus de texte de referință pentru domeniul ales), analiza corpusului de texte etc.). Scopul acestor întâlniri este să-i permită profesorului coordonator să analizeze cele lucrate de student, să-l ghideze, să corecteze eventualele greșeli și să stabilească următoarele etape ale redactării lucrării.

După finalizarea lucrării, profesorul coordonator întocmește un referat de analiză și evaluare în care propune și o notă pentru respectiva lucrare de licență.

SUSȚINEREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ

Lucrarea de licență este susținută în fața unei comisii alcătuite din cel puțin 3 membri și un secretar. Susținerea are loc în limba străină în care a fost redactată lucrarea. Susținerea este un examen oral, în timpul căruia candidatul prezintă conținutul lucrării de licență, cu toate etapele parcurse și rezultatele cercetării sale. Această componentă a examenului de susținere se face pe baza unui handout care este înmânat membrilor comisiei. Candidatul trebuie să vorbească liber, având însă permisiunea de a urmări logica prezentării așa cum apare în handout. Candidatul nu are voie să citească handoutul. După prezentarea lucrării, candidatul răspunde la întrebările adresate de membrii comisiei.

Notarea susținerii se face ca medie ponderată între nota propusă de coordonator în referat (40%) și notele acordate de membrii comisiei de susținere (60%). Fiind un examen oral se poate aprecia claritatea și corectitudinea exprimării, buna folosire a limbii străine, adecvarea terminologiei folosite, capacitatea de a interacționa cu membrii comisiei (de a înțelege o întrebare adresată oral și de a răspunde corect atât din punct de vedere al conținutului cât și din punct de vedere al limbii vorbite folosite).

PROGRAMA DE LICENȚĂ

Notă: Examenul de licență cuprinde atât o probă scrisă, cât și o probă orală, de verificare a aptitudinilor de interpretare consecutivă la cele două limbi străine studiate.

A. Proba scrisă de limba engleză

I. Secțiunea de limba engleză contemporană (Language in use)

- Morfologie engleză (categoriile verbale – valorile timpurilor și ale verbelor modale)
- Sintaxa I (sintaxa propoziției: tipurile și structura propoziției, structura argumentală a verbului (argument extern, argument intern), subcategorizarea verbului: verbe tranzitive, intransitive (inergative), verbe ergative (inacuzative), verbele «middle», verbele reflexive, verbele cu dublu obiect, subiectul și obiectul în limba engleză, formarea pasivului; elementele adjuncte la subiect și la obiect («small clauses»), circumstanțialele de mod, timp, loc, concesie, cauză, scop.
- Sintaxa II (sintaxa frazei): negația în limba engleză, interogația, complementarea cu THAT, complementarea cu infinitivul, construcții cu -ING, construcții participiale, propozițiile subordonate și tipurile lor, propozițiile circumstanțiale.
- Relații semantice – sinonimie, antonimie.

II. Secțiunea de traducere și retroversiune

- Se are în vedere capacitatea de a traduce corect și adecvat din punct de vedere stilistic un text neliterar ce pune probleme de interpretare corectă a mesajului.
- Se cere retroversiunea unui text din limba română, cu probleme de vocabular, gramatică (concordanța timpurilor), formulare adecvată și coerentă în limba engleză și în consonanță cu registrul și stilul corespunzător din limba-sursă în limba-țintă.

Bibliografie:

- Avram, L., *English Syntax*. Oscar Print, 2003
Cornilescu, A., *Complementation in English*. EUB, 2002
Cornilescu, A., *Concepts of Modern Grammar*. EUB, 1995
Halliday, M.A.K., & Hasan, R., *Cohesion in English*, Longman, 1976
Ionescu, D., *Translation: Theory and Practice*, second edition. Oscar Print, 2004
Newmark, P., *A Textbook of Translation*, Phoenix, ELT, New York, London, 1988
Șerban, D., *English Syntax*, Vol. 1. TUB, 1982
Ștefănescu, I., *English Morphology*, Vol. 2, TUB, 1985

B. Proba orală

Se va susține la cele două limbi străine studiate, din limba străină în limba română, și va consta din redarea în limba-țintă, pe baza unor notițe proprii, a unor discursuri de 3–4 minute după ascultarea acestora în limba-sursă.